

TEŞKİLÂTI MÜLKİYE HAKKINDA BAŞVEKÂLETEN GELEN (1/955) NUMARALI KANUN LÂYİHASI VE DAHİLİYE VE MUVAZENEİ MALİYE ENCÜMENLERİ MAZBATALARI

Türkiye Cumhuriyeti

Başvekâlet

13 Mayıs 1926

Kalemi Mahsus

Müdüriyeti

Adet : 6/2041

Büyük Millet Meclisi Riyasetine

Teşkilâtı mülkiye hakkında Dahiliye Vekâletince tanzim edilen ve İcra Vekilleri Heyetinin 6 Mayıs 1926 tarihli içtimasında tezekkür ve Meclisi Âliye arzı tasvip olunan kanun lâyihasıyla esbabı mucibe mazbatasının musaddak sureti ve merbutatı takdim olunmuştur.

Muktezasının ifasına ve neticesinin işarına müsaade buyurulmasını rica eylerim efendim.

Başvekil

İsmet

Taksimatı Mülkiye Tetkikatının Netayici Hakkında Umumî Rapor

Meselede ilmen ve tecrübeten safâhiyettar olan hakikî idareciler bugün vilâyet ünvanı altında sıralanmış olan büyük cüz'ü idarilerimizi birer birer tetkik ve mütalaa ettikleri vakit ünvanı mezkûrun mucibatını cami olmayan vilâyetlerin çokca mevcut olduğunu görürler.

Bu kısım vilâyetlerin ne sebep ve suretle teşkil edilmiş olduğu malum olmakla beraber o cihet bahsin haricinde addedilerek burada zikrinden sarfınazar edilmiştir. Çünkü mevzumuz o gibi vilâyetlerin ipkasındaki fevât ve mehazirin tetkik ve teşrihiyle her biri hakkında ihtiyacı hal ve zamana göre bir karar vermekten ibarettir. Ve işbu kararlarda millet ve memleketin menafii umumiyesi esas ittihaz olunmuştur.

Her vilâyet hakkındaki karar evvelâ münferiden köylerin, badehu heyeti müterekkibelerine göre nahiye ve kazaların ve nihayet şekil ve vaziyeti umumiyele itibariyle de vilâyetlerin tahkiki ahval ve evsafı suretiyle tespit edilmiştir.

Tetkikat bidayeten on beş mntika üzerine mahallerinden vilâyet heyetlerince icra kılınduktan sonra derece sanyede Dahiliye, Nafia, Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye, Müdafaa-i Milliye Vekâletleriyle Erkân Harbiye-i Umumiye Riyasetinin mümessillerinden mü-

rekkep sekiz azah bir Heyeti Merkeziyenin tafahhusat ve tamikatından geçirilmiştir.

Tetkikat ve tahkikatın nevakıstan minelvücuah âri olduğu iddia olunamaz. Şu var ki hakayika vüsul için her ürlü vesaitte müracaat edilmiş ve müsaadei zaman ve imkâna göre son derecede çalışılmıştır.

Tetkikatta aranan hususat gayet vâsi ve şümullüdür.

1. Vilâyetlerden :

A) İpka ve ilga edilmesi lâzım gelecek olanların tefriki,

B) İlgasına lüzum görülenlerin heyeti umumiyesiyle yanındaki bir vilâyete ilhaki mı yahut, civarındaki diğer vilâyetler arasında taksimi mi lâzım geleceğinin tayini.

2. Kazaların :

A) Merkezleri nevahi ve kurasına nazaran merkezi vaziyetten olup olmadığının tetkiki.

B) Tebdili merakızı lâzım gelenlerinin tefrikiyle, yeni merkezlerinin nerede tesisi muvafık olacağını taharri ve tayini.

C) Mülhak buldukları vilâyetlerle münasebet ve alâkalarının tetkikiyle tashihen tebdili merbutiyetleri icap edenlerin tespiti.

D) Haline göre nahiye derecesine tenzili veyahut merkezine mülhak köylerinin etrafındaki cüz'ü idarilere taksimi suretiyle ilgası iktiza edenleri varsa bunların da tespitiyle nahiyelerinin takımıyla diğer bir kaza veya vilâyet merkezine raptı mı veyahut mücavir bulunduğu cüz'ü idariler arasında tevzi mi lâzım geleceğinin tayini.

3. Nahiyelerde :

A) Kaza derecesine terfii iktiza edenlerin tayini.

B) Yekdiğeriyle tevhibi icap edenleri varsa bunların tefriki.

C) İlgası lâzım gelenlerinin tespiti.

D) Kazalara sureti inkisamlarının tetkikiyle neticesine göre tashihat icrası.

H) Yeniden nahiye teşkili lâzım gelen mahallerde bu nahiyelere raptı icap eden kuranın tayini.

4. Köylerin :

A) Nahiyele sureti inkisamının tetkikiyle tebdili merbutiyeti icap edenleri varsa lâzım gelen tahsihin icrası.

B) Nakil ve tevhidî icap edenleri varsa hangisinin diğerine ilhak ve ilâvesi muvafık olacağını tetkik ve tespiti.

Velhasıl :

Cüz'ü idarilerimizin nahiyelelerden vilâyetlere kadar arız amik tetkikiyle ipka, ihga, ihdas, terfi, tenzil, tahvili merbutiyet ... suretlerindeki icaplara göre muktazi mukarreratın ittihazı gibi muazzam bir iş olan taksimatı mülkiye tetkikatının idari, iktisadi, siyasi, sıhhi, askeri ... müteaddit ve muhtelif esaslara göre icrası itibariyle de ne derecede mudî olduğu müstahni izah olur. Bu hususta Cumhuriyetimizin kalemrevi hükümeti dahilindeki kı'ai vesîada bütün avazı arzîye ve mevamî tabîye, ahvâlî iklimiye, şerâitî sıhhiye, maabir ve turuku muvasala, muamelâtî ticariye ve ihtiyacı iktisadiye, nüfus ve mesahâlî sahîye gibi keyfiyat bütün hudut ve şümullüyle tahkik ve tetkik olunmuş ve bu derecede vâsi ve şümullü olan mesahâlin mahallerindeki tahkikat kısmı üçbuçuk ve merkezdeki tetkikat kısmı da üç ayda ikmal olunarak umumî netice istihsal edilmiştir.

Kaldığı bu kadar vâsi ve mütelevvi bir işin bu kadar zaman içinde ikmalî tahkikat ve tetkikatı cayı tereddüt görülebilir. Filhakika daha çok zamanda daha derin malumat istihsal olunabilir. Halbuki müddeti maruz yukarıda zikir ve tadat olunan hususat hakkında muktazi mukarreratın salimen ittihazına kâfi malumat cem ve tespit olunmuştur. Mukarreratı müttelizenin taftikatında bazı nevakısı zuhur ederse o cihetlerin de peyderpey tashihi kabil olur ve bunlar teferruatı teşkil eder.

Bazı mahallerden, bazı köylerin bir cüz'ü idariden alâkasının fekkiyle diğer bir cüz'ü idariye rapt ve ilhakı suretiyle nahiye ve kazaların tashihi hudutları ve bazı mahallerden cüz'ü idari merkezlerinden bazılarının tepdilleri hakkında ahali ve meclisi umumî müracaatları her senede müteaddit defalar vuku bulmakta ve bu suretle cüz'ü idarilerimiz daimî tahvülâtâ maruz bulmakta ve bu hal ile taksimatı hazrai mülkiyemizin her yerde ihtiyacı halka uygun olmadığı sabit olmaktadır.

İşbu tetkikat, taksimatı idariyemizde muhtacı ıslah o gibi uygunsuzlukları tashih ve izale ederek vilâyatı ve merkezî aleddevam işgal eden fek ve ilhak ve tahvili merakiz muamelâtına nihayet verecek ve aynı zamanda bu misilli müracaat ve muamelâtın alelîfi-

rat cereyanı esnasında ait olduğu mahaller halkının umur ve hususlarında vakit vakit ve yer yer duçar olacakları tereddüt ve kararsızlıklara da sureti umumiye ve daimede hatime çekecektir.

Bütün bu tetkikat işinin en ziyade calibi dikkat ve itiraz olan kısmını ilgalarla merkezî idarelerin tahvili teşkil eder.

Filhakika nahiye, kaza, vilâyet sırasında ehemmiyeti yukarı doğru müteazayit olmak üzere herhangi bir cüz'ü idarimin ilgası veyahut merkezînin muhiti dahilinde diğer bir mahalle nakli keyfiyeti bazı zararlara sebep olur. Ve bu türü zararların hudut ve şümullü tetkik ve mütalâa olundukta mahdud ve cüzî olduğu görülür. Meselâ bir kazanın ilgası veya merkezînin mahallî ahre nakli halinde orada kârını kısmen memurini mahalliyeden ve biraz da lechilmasla ha gelip gidenlerden temin eden bazı ahzî itacılar ticaretlerinin o kısımdan mahrum kalırlar. Binaenaleyh mezkûr zararlar mahallî alış verişçi olan küçük dükkâncılardan öteye geçemez. Bu halden büyük ticaret müteessir olmaz. Çünkü, bu sınıf tüccar meselâ, Manisa'nın üzümçülerinin, Aydın'ın incircülerinin, Muğla'nın palamutçularının, Samsun'un tütüncülerinin, Trabzon'un fındıkçılarının... ilh. halkın en ziyade muhtaç olduğu ve hükümetten isteyeceği şey emniyet ve asayiş ile turuku maabirdir. Bu ihtiyacı temin edecek olan hükümeti mahallîye ister nahiye olsun, ister kaza veya vilâyet, bu cihet halkı alâkadâr etmek tabiidir.

Ne varidatı umumiyeleri masraflarına ve ne de varidatı hususiyeleri ihtiyacı umranîyelerini temine müsait olan iki mücavir vilâyetin aynı zamanda nüfusları az ve sahaları da dar olmakla bu halde ipkaları her ikisinin ahali için de manî terekkî olacağından bunlardan birinin diğerine ilhakı suretiyle kuvvetli bir vilâyet vücude getirmek elbette daha faydah olur.

Varidatı umumiyesi masarifi mahallîyesine kâfi olmadığından dolayı merkezîn muavenetine muhtaç bir halde bulunan herhangi bir vilâyet bazen merkezîn muaveneti lâzimeyi vakit ve zamanıyla ifa edememesi sebebiyle müzayakaya duçar olmakta ve bu yüzden maaşata arız olan tedahil memurini mahallîyeyi hali zaruret ve ihtiyaca düşerek dolayısıyla emri idareyi sektedar etmekte ve bu yüzden mesahîhi nâs da müteessir olmaktadır. Bu mahzuru baş başına haizi hüküm ve ehemmiyet olmakla beraber o gibi vilâyat- ta maaşattan gayri hususata meselâ, jandarmaya, ciheti askeriyeye, umuru nafiaya ait masarifin de va-

kit ve zamaniyle tediiye olunamaması yüzünden mahallerinde büyük bulranlar tevellüt etmekte ve bu haller hükümetin şeref ve itibarını haleldar edecek tesirâtı muzırraya meydan vermektedir.

Bugün mevcut yetmiş dört vilâyetimizden bazılarının muvazenei umumiyyeye ait masarifi varidatlarından düm bir derecede bulunmakta ve her birinde % 25'ten % 30 raddesinde sandık açığı görülmektedir. Bunların sandık açıkları mühim bir yekûna bağı oluyor. Bu hale karşı bu gibi küçük vilâyetlerin kısım kısım tevhidî suretiyle icra olunacak masarifat sayesinde bu açığı kapatmaktaki fayda nasıl istisgar olunabilir.

Bir de idarei hususiyelerine bakılırsa, vilâyetlerin ziraaete, ticarete, sanaiye, turuku maabire, insanî ve hayvanî umuru sıhhiyyeye, maarife ... ait vazâif mahalliyeleri ki mülkûn imarı, halkın terfihî gibi devlet hayatının esaslarını muhit ve şamildir. Her şeyden evvel paraya istinat eder. Para imarât yaptığı kadar imarât da para getirir. Yani vasıtai tevessül veya zühur olan sebep müsebbebe, sebep ve müsebbep de sebebe sebep olur. Binaenaleyh idarei hususiyelerden bir kısmının ihtiyaçlarından çok düm bir derecedeki varidatlarını bir de Encümeni daimî ve Meclisi umumi.. masarifiyle imha etmeleriyle asıl imarata bir veçhile muvaffak olamamakta bulunmaları da başka-ca calibi dikkattir.

Gerek yan yana bulunan küçük vilâyetlerin tevhidî ve gerek bu gibi vilâyetlerin aralarında sıkışmış kalmış oldukları büyük vilâyetlere ihhakî suretiyle hasıl olacak tasarruflar vilâyetleri bu cihetten de ikdar ederek memleketin imarını teshil ve tesri edecektir.

Mamafih varidatı hususiyeleri, ilga olunan emsali vilâyat derecesinde bulunduğu halde ipka edilmiş vilâyetler vardır. Bunların esbabı ipkası idarî ve siyasi ehemmiyetlerinin tevhit ettiği hususiyetlerine istinat eder.

Bazı vilâyetlerimiz zaman zaman, küçük küçük fek ve ihhaklarla vücude gelmiş ve bu sebeple teşekkülâtı arzîye ve mevani tabiiyenin hilâfına cebri birer şekil almıştır. Yekdiğerleriyle bir veçhile münasebeti tabiiyeleri bulunmayan, gerek birbirleriyle ve gerek mülhak buldukları merkezle olan irtibatları haric vilâyetle olan münasebet ve irtibatlarına nispetle çok daha ziyade müşkil olan kazalardan teşkil edilmiş bir vilâyetin bu cebri halde idamesi ahali mahalliyyenin şüphesiz zararındır.

Mülga cüz'ü idarilere ait bahse geçmeden evvel herhangi bir cüz'ü idarimin ilgasına esas ittihaz olu-

nan sebepler hakkında da arzı makumat edilmesi muk-tazi görülmüştür. Şöyleki : Herhangi bir cüz'ü idarimin,

1. Muvazenei umumiyyeye ait varidatın masarifi mahalliyesine tekabül edememesi,
2. İdarei hususiyesinin kudretsizliği,
3. Nüfusunun azlığı,
4. Sahasının darlığı,
5. Büyük ve kudretli cüz'ü idariler arasında sikkışmış olması,
6. Başlı başına umran ve terekkiye kabiliyetten mahrum olması,
7. Arazisinin teşkilâtı tabiiyesi cihetinden müstakillen temini emri idaresi kabîl olamaması,
8. Cebri ve gayrı tabii olan hudutların hududu tabiiyyeye ırcı sırasında müstakillen ipkasma imkân bulunamaması,
9. İktisadî, askerî... Bazı esbabı saire.

İşbu esbabın herhangi bir cüz'ü idaride müctemian mevcudiyetine tesadüf olunamaz Aynı zamanda hiçbir bir ilgaya münferiden sebep olamaz. Bir vilâyetin, bir kazanın ilgası için esbabı mezkûreden bir kaçının aynı zamanda mevcudiyeti aramılır. Mese-lâ, umumî ve hususî varidatın, nüfusun, sahanın azlığı ve darlığı bir cüz'ü idarimin ilgasına kâfi addolunmuştur. Mamafih neticede ilgasına lüzum gösterilen vilâyetlerden her birinin esbabı ilgası merbut cetvelde arz ve izah olunmuştur.

İLGA EDİLMELERİNE LÜZUM GÖRÜLEN VİLÂYETLER VE İLGALARININ SEBEP ESBABİ MUCİBESİ

Üsküdar Vilâyeti ve Beyoğlu Vilâyeti

İşbu iki vilâyet öteden beri İstanbul vilâyetiyle bir kül olarak mütalâa olunur, üçüne birden biladî selâse tesmiye edilir. İşbu biladî selâse hakkında öteden beri muhtelif tarzı idareler tatbik ve tecrübe olunduktan sonra Beyoğlu ile Üsküdar vilâyet ünvanı altında İstanbul vilâyetine tabi tutulmuştur. Efyevm bu şekli idare caridir. Binaenaleyh hangi devri idarede olursa olsun bunların yekdiğerinden ayrı olarak müstakillen idareleri kabîl olamamış ve üçünün bir merkezden temini emri idaresi mecburiyeti hissedilmiştir. Biladî selâseden Beyoğlu ile Üsküdar'a şimdiki halde vilâyet denilmesi sadece bir ünvan tevcihinden ibaret kalmıştır. Bu itibarla bunlarda vilâyet ünvanının kaza ünvanıyla tebdilî halinde şekil ve sureti idarelerinde hiçbir tebeddül ve tagayyüre meydan veril-

miş olmayacaktır. Esasen elyevm Üsküdar ve Beyoğlu valilerinin maaşları da birinci sınıf bir kaymakam maaşı miktarından yukarıda değildir.

Bilâdı selâsenin bir merkezden idaresi mümkün olabileceği hattai mezkûrenin tarihçei idaresiyle müteahhük bir hakikat ise de iknâyatı mütemmimeden olmak üzere mesrudatı atıyeye lüzum görüldü.

Şöyleki :

Umuru Maliye Bilâdı selâsenin hali hazır itibarıyla muamelâtı maliyesi için merci İstanbul Vilâyeti Defterdarlığıdır. Bihumum münakasat ve müzayedat muamelâtı ile emlâki millîye ve umuru nafıya müteallik hususat ve hükümetçe cereyan eden malî muhaberat İstanbul Vilâyeti Defterdarlığı marifetiyle icra edilmektedir. Her ne kadar Beyoğlu, Üsküdar merkezlerinde birer muhasebeci mevcut ise de bunlar tahakkuk ve tahsil işleriyle ihtiyacı mahalliyesinin cüzî bir kısmını kaza mertebesindeki meclisi idareleri marifetiyle rüyet ederler. 1926 bütçesinde Beyoğlu'nda muhasebecilik ilga ve muamelâtı defterdarlığa rapı edildiğinden kaza teşkilâtına da lüzum kalmamıştır.

Umuru Belediye - Bilâdı selâsenin umuru belediyesi İstanbul Şehremaneti makamından idare edilmekte ve bu cihetten de bilâdı selâse bir küll halinde bulunmaktadır.

İdarei Hususiye - Beyoğlu ve Üsküdar vilâyetlerinin idarei hususiyeleri İstanbul Vilâyetiyle memzucen cereyan etmekte ve bilâdı selâseye alt hidematı mahallîye de umuru belediye gibi bir küll teşkil etmektedir.

Umuru Zabıta - Bilâdı selâsenin emniyet ve asayiş bir merkezden temin olunabilir. İstanbul, Beyoğlu, Üsküdar arasındaki münasebat minkülülvücuh bir küll teşkil etmektedir. İctimai, ticarî ve iktisadî hayatta bilâdı selâse yekdiğerinin mütemmim ve mükemmildir. Bunlar beynindeki münasebat bir günün hiçbir vaktinde duçarî inkıta olmaz. Bunların birinden diğeri gidip gelenler hiçbir vakit ve halde tam bir teftiş ve nezarata tabi tutulamaz. Velhâsıl bunlardan her biri hayâtı umumîye itibarıyla diğeri demektir. Bu esbaba mebni bilâdı selâsenin minelvücuh temini emri inzibatı bir merkezden ve bir baştan rüyet ve idare olunabilir. Ve bunların vazıfî inzibatîyesini yekdiğerinden ayırmak, bilâdı selâse dahilinde isaeîl endişaneye her cihetten meydan ve yol vermektedir. Emniyet ve asayiş her yerde umuru idarenin en başında bulunur ise de bu keyfiyet İstanbul için her şeydir.

Umuru Maarif - Bilâdı selâse emri maarifte de birbirinin mütemmimidir. Ve bunlardan biri temini emri tahsil hususunda diğeri muhtaç olmaktan varest e kalmaz : Çünkü hiçbir mektep ihtiyacını kendi muhiti için kendi başına temin edemez. Bu sebeple Üsküdar ve Beyoğlu cihetleri İstanbul maarifine mekteplerine vücutla muhtaçtır.

Umuru Askeriye - Yoklama, celp ve cem'i efrat cihetlerinde de bilâdı selâse yekdiğerinden ayrılamaz. Ayrıldığı halde hususatı mezkûrei askerîye sekte ve teahhürlere duçar olarak, ordunun o muntıkânın menabii askerîyesinden iktisabı kuvvet etmesi meselesi hâleldir okur.

Velhâsıl bilâdı selâse hayâtı medenîye bir külldür. Böyle olduğuna mebni bu hayâtı medenîyenin nâzım ve niğehbânı olan hükümeti mahallîye de bilâdı selâse bir merkezden müttehiden âm ve şamil olmalıdır. Esbabı mesrudeye mebni Beyoğlu ve Üsküdar vilâyetlerinin kaza halinde ve nahtiyeleri birlikte İstanbul Vilâyetine ihkâkı muntıkai mezkûre tetkik heyetinin mütalâası ve heyeti acizanemizin tetkikî üzerine tensip olundu.

Çatalca Vilâyeti

2559 murabba kilometre mesahat sathîyesinde olup 52 000 nüfusu travıdır. Çatalca Vilâyeti elyevm vilâyet teşkilâtını muhafaza edebilecek evsaf ve şeraiti haiz değildir. Muhaberatı sabıkada Bulgarlar ve Yunanlılar tarafından nefsi Çatalca'da İslâm mahallât ve mebanisi kâmilen tahrip edilmiş ve bu meyanda mübadeleye tabi Rum sükkânı da hini hareketlerinde emvali gayrimenkulelerini ekseriyetle tahrip eylesmiştir. Mübaddil muhacirini İslâmîye ise tahribatı vakıayı imar edebilecek bir halde değildir. Seksen bin lira raddesinde bulunan idarei hususiye varidatı da mahallî ihtiyacatına nispetle pek cüzdür. Belediyesi dahi minelvücuh kudretsizdir. Çatalca Vilâyeti vilâyet teşkilâtını bile muhafazaya muktedir olamayacak bir vaziyettedir.

Mukaddema teşkil edilmiş olan cinayet mahkemesi bir senede ancak iki dava rüyet etmiş olduğundan lağvolunarak İstanbul mahakimi asliyesine tabi tutulmuştur. Velhâsıl Çatalca Vilâyetinin kazaya kalbiyle İstanbul Vilâyetine ihkâkı lâzım gelmektedir. Bu halde Çatalca'da bir kaymakamlık teşkil edilmesi lâzım gelir.

Gelibolu Vilâyeti

Vilâyet merkezini teşkil eden Gelibolu kasabası Çanakkale Boğazının Marmara methali dahilinde kâin olup Dedeoğaç şimendiferi inşa edilmeden evvel

Trakya ve Bulgaristan'ın mahreci iken, hattın inşasından sonra sönmeye yüz tutmuş ve bu sebeple muamelâtı ticariyesi etrafındaki dar sahaya inhisar etmiştir ve sonradan tevali eden muharebatta mebanii resmîye ve hususiyesi yapıp kasaba harap olmuş ve el-yem mahdut bir kaç dairei resmîye siyah eski evlerden mürekkep ufak bir kasaba halinde kalmıştır. Binaenaleyh bugünkü hal ve şekliyle vilâyet evsafını tamamiyle kaybetmiş ve bu yüzden vilâyeti mezkûrenin lağvı zarurî olmuştur.

Genç Vilâyeti

Bu vilâyetin gerek sahasına ve gerek nüfusuna nispetle vilâyet teşkilâtını muhafaza edemeyeceği görülmüştür. Bir de varidatının bir kaza derecesinden dun olmasıyla beraber masarifinin nısfına bile tekabül edememekte bulunması cihetiyle de vilâyetin ilgası zarurî görülmekte olduğundan, Genç Vilâyetinin kaza haline kalbi ve mülhakatının merbut cetvel daire-sinde etrafındaki cüz'ü idarilere taksimi tensip olundu. Bu vilâyetin varidatı masarifinin nısfı raddesindedir.

Ergani Vilâyeti

Bu vilâyet Diyarbekir, Elâziz vilâyetleri arasında sıkışmış küçük bir sahada müteşekkil ve nüfusu 80 000 küsurdur. Gerek mesahai sathiyesine ve gerekse nüfusla malî ve mahallî varidatına nazaran vilâyet evsafını bir vechile haiz olmamasına mebnî ilgası muvafık görülmüş ve cetvelde muharrer suret ile civar vilâyetlere taksim olunmuştur.

Ardahan Vilâyeti

Türkiye Cumhuriyetinin hudut vilâyetlerinden birini teşkil eden bu vilâyetin haiz olduğu ehemmiyet Kars, Erzurum, hatta Artvin derecesinde umumî ve cihati adiyeyi muhtevi değildir. Bu vilâyetin kendine has bazı ehemmiyeti istinadiyesi gayrı kabili inkâr olmakla beraber vilâyet şeklinde ipkısı için kâfi esbap ve şerait yoktur. Varidatı hususiyesi 70 000 lira raddesinde olup, varidatı umumiyesi masarifin nısfı miktarındadır. Mülhakat kısmen diğer vilâyetlerle alâkadardır. Bu sebeple bazı aksamın etrafındaki vilâyetlere ilhaki lâzım gelmekte olduğundan ilgası zarurî görülmüş ve cetvelde muharrer vechile taksim olunmuştur.

Siverek Vilâyeti

Siverek'in menaaatı arziye ve münasebatı umumiyeleri itibariyle yekdiğerinden ayrılmış olan Viranşehir'den başka kazası olmaması ve merkezinin vilâyete lâyık ve kâfi bir kabiliyet ve mazhariyette bulunmaması hasabıyla Viranşehir'in münasebatı tabii-

ye ve emzicei ahali ve bilhassa hududu maali ile olan alâkası itibariyle Urfa'ya ilhaki tensip edilmiş ve bu suretle mülhak kazası kalmayan Siverek'in, Çermik kazasını ikiye ayıran ve kışın gayrı kabili mürrür bir hale getiren Kızılcukluk çayının Cenubundaki kurusu ilhak edilmek ve Siverek'in Cenubundaki kuradan bir kısmı yeni teşekkül eden Hilvan kazasına verilme suretiyle münasebatı daim ve iktisadiyede bulunduğu Urfa'ya rapt ve ilhaki muvafık görülmüştür.

Kozan Vilâyeti

İşbu vilâyet dahi 70 000'den dun nüfusu ile vilâyet evsafını kaybetmiştir. Her ne kadar arazisi on bir bin murabba kilometreyi müteceviz ve bu itibarla sahaca vasat derecedeki vilâyetlerden madut ise de, arazisinin teşkilâtıyla tabiaten Adana vilâyetinin ezasından addolunacağına ve ticarî, iktisadi ve hıssî hayati bütün mevcudiyeti Adana vilâyetiyle tevhit etmekta bulunduğuna binaen vilâyet teşkilâtının ilgasıyla Adana vilâyetine raptı münasip görülmüştür.

Muş Vilâyeti

Bu vilâyet mukaddema Bitlis vilâyetinin mülhakatından vasi ziraata malik bir kva halinde iken, umum sırasında vilâyet olmuş ise de Harbi Umumi-de Ruslar ve Ermeni taburlarının tahribatı ve ahâlisinin dışarı mühaceret olması gibi esbabı şedide ile halî sabıkın dörtte üç miktarını kaybetmiş ve altın yuvası denilen Muş ovası baştan başa şenlikten mahrum bir halde kalmıştır. Bu havâlinin halî sabıkını iktisap edebilmesi için lâkal yüzbin nüfus muhacir iskânına ihtiyâç vardır. Ve şimdiki haliyle kendi başına toplamaya muktedir bir vaziyette değildir.

Muş'un yanında buhman Bitlis vilâyeti de aynı esbap tahtında Muş gibi harap olmuştur. Binaenaleyh bu iki vilâyetin tevhidıyla bir vilâyet halinde idaresi zarurî görülmüş ve Bitlis'in ehemmiyeti mevkiyesine mebnî Muş'un Bitlis'e ilhaki tensip edilerek bir kazası Siirt vilâyetine verildikten sonra mütebaki aksamı Bitlis vilâyetine rapdohunmuştur. Muş'un 87 000 lira varidatına karşı 250 000'i müteceviz masarifi ve Bitlis'in 80 000 küsur lira varidatına mukabil iki yüz küsur lira masarifi olup, ikisinin de idarei hususiyeleri müteşekkil değildir. Mamafih Muş vilâyeti sahaca Bitlis vilâyetinin iki mislidir. Bitlis tabiaten müs-tahkem olduğu halde Muş açıktır.

Dersim Vilâyeti

Bu vilâyet küçük, umrandan mahrum, imarata az kabiliyetli, maarifsiz halkı iptidai hayatta, dağlık,

yolsuz, ücra bir yerdir. İki yüz bin liralık masarifine mukabil yüz bin lira varidatı vardır. İşbu esbaba mebni tabiatın kahrına uğramış olan bu yerin biçare halkına medeni bir hayat vermek, medeniyetin mad-di ve ruhi huzuratından o zavallıları da mehnaem-ken müstefit etmek lüzum gelir. Bu da Dersim'i etrafındaki vilâyetlerin himayei ıslahkârına tevdi et-mekle bir dereceye kadar mümkün olabilir. Bunun fevaidi şu suretlerde mütalâa olunabilir.

1. Dersim unvanı kadimden beri hatırıhıraş ola-gelmıştır. Çünkü devletimizin her gaileli zamanında orası dahili sürişe boğulmuş ve vatanın nice dilâver evlâdı olup gümüşür. Böyle olduğu halde ona bir de vilâyet gibi yüksek kıymette bir sıfatın izafesiyle te-siri müessifini arttırmakta elbette mahzur vardır. Bu fikre mebni (Dersim vilâyeti) unvanının ortadan kalk-ması iltizam olunur.

2. Bugün otuz bin liradan ibaret varidatı husu-siyesiyle Dersim kendi kendini bir veçhile idare ede-me. Ona hakiki evlât gibi rahmî şefkatla bakacak kudretli bir vasiye ihtiyaç vardır. Bu vasi de civarın-daki vilâyetlerden biri olabilir. Fakat Dersim'in ya-nındaki vilâyetler de bu işi baş başına derubte ve ifa edecek bir halde değildir. Şimalindeki Erzincan vilâyeti Dersim'i takımıyla yüklenemez. Kağıdı ki o muntıkanın teşekkülâtı tabiiyesi de buna manidir. Tet-kikatımızda yalnız Nazımiye kazasının arazice Er-zincan'a raptına imkân görülebilmıştır. Ve Dersim'in bu kazadan gayri bütün aksamı da Elâziz'e kabili tev-hildir. Mamafih Erzincan ile Elâziz'in varidatı hu-susiyeleri cem'an yekûn iki yüz bin liradan ibaret ol-masıyla bu vilâyetler o kadar kudretli addolunmazsa da Dersim'e tüvey evlât nazarıyla bakmak gibi bir ka-yıtsızlık da bulunmayarak onu da bu vatanın aziz bir parçası ve ora halkını da saikâ cihâletle medeniyet-ten mahrum kalmış biçare kardeşler addedersek rahi-mane ve şefikâne himaye ve sahabet ettikleri halde Dersim'e her halde faydalı olabilir.

3. Dersim'in ıslâhı hususunda civardaki vilâyet-lerden hasıl olacak fayda bu kadarla kalmaz. Der-sim aynı zamanda haşarı bir çocuk gibi uygunsuz halde bulunduğu vakit kendisini terbiye edecek müessir ve kuvvetli nıgehbanlara da muhtaçtır. Bu-günkü haline göre Dersim'in üzerinde yalnız bir vi-lâyetin yani (Dersim vilâyetinin) kuvveti hâkim bu-lunmaktadır. Halbuki Dersim'i parçalayıp iki vilâ-yete taksim edersek hini ıktızada Dersim'in üzerin-de - heyeti umumiyesi itibariyle - iki vilâyetin kuv-veti hâkim ve âmil olacak demektir ki bu da başka-ca faydalıdır.

Hülâsa Dersim vilâyetinin sureti mârızada tak-simi suretiyle ilgası muvafık görülmüştür.

Türkiye

Büyük Millet Meclisi

17 . 5 . 1926

Dahiliye Encümeni

Adet : 103 1/950

DAHİLİYE ENCÜMENİ MAZBATASI

Riyaseti Celileye

Teşkilâtı mülkiye hakkında Başvekâleti Celileden 13 Mayıs 1926 tarih ve 6/2041 numaralı tezkere ile mevрут kanun lâyihası encümenimize havale buyu-rulmakta tetkik ve müzakere olundu.

Gerçi teklif edilen tadilat memleketin gerek ida-rei umumiye ve gerek idareî mahalliye itibariyle ih-tiyacatını tatmine gayri kâfi ve bilhassa devlet idare-sinde daima hâkim olmak ıktıza eden idari umumi-yenin arzu edilen derecede tanzimine gayri müsait ol-duğundan esash tetkikat icra ve geçen seneki mesa-iden de istifade edilerek vilâyat adedinin idareî umumiyede intizamı ve idareimahalliyede muvaffa-kiyetini temine imkân bahş olacak miktara tenzilin-i encümenimiz memleketin selâmeti idaresi namına-şiddetle arzu etmekle beraber bu sene zamanın dar-hğuna binaen şimdilik teklifi vakiin berveçhiati mez-kûr (1) numaralı cetveldeki on bir vilâyetin kaza ha-line ifrağı ve (2) numaralı cetvelde ilga olunan kaza-lardan mürefte yerine (Şarköy) kazasının ilga ve Kepsut Kazası yerine (Dursunbey) kazasının ipkası suretiyle (28) kaza nahiye haline ve (3) numaralı cet-velde (Kepsut) nahiyesinin ipkasına binaen (61) na-hiye köy haline kalbedilmiştir.

İkinci maddede teşkili talep olunan kazalardan (Kepsut) kazasının nahiye haline ipkası ve Antalya Vilâyetinin (Serik) ve (Kepir) nahiyelerinden mürek-kep (Serik) kazası teşkili suretiyle (4) numaralı cet-vel tashih olunmuştur.

Lâyihasi kanuniyenin 3 nci maddesi yerine yeni-den bir madde kabul ve (5) numaralı cetvel raptedil-miştir. (4) numaralı alan üçüncü madde ufak bir tas-hihle, diğer iki madde aynen kabul edilerek Heyeti Celileye arz ve takdim kılınmıştır.

Dahiliye Encümeni Reisi

Namına
Mehmet Ata
Kâtip
İzmir

Mazbata Muharriri
Ahmet Münir

Çorum
İsmail Kemal

Aza
Bozok
Süleyman Sırrı

Aza
Kayseri
Ahmet Hilmi

Aza
Tekirdağ
M. Faik

Türkiye
Büyük Millet Meclisi
Muvazenei Maliye Encümeni
Mazbata Numarası : 232 Esas Numarası : 1/955

Muvazenei Maliye Encümeni Mazbatası
Riyaseti Celileye

Teşkilâtı Mülkiye hakkında Başvekâletten varit olup, 13 Mayıs 1926 tarihli Heyeti Umumiye içtimasında Dahiliye ve Muvazenei Maliye encümenlerine havale buyrulan lâyhâi kanuniye ve merbutu cetveler Dahiliye Encümeni mazbatasıyla birlikte encümenimize tevdi kılınmakla Dahiliye Vekili Cemil Bey hazır olduğu halde tetkik ve müzakere olundu.

Hali hazır teşkilâtı mülkiyemizin muhtacı tadil ve islah olduğunda şüphe olmayıp Meclisi Âlice de müteaddit defalar bu lüzum üzerine Hükümetin nazarı dikkati celp edilmişti. Dahiliye Vekâletince meselemin ehemmiyetle nazarı itibare alınarak etraflı tetkikat icrası suretiyle ihzar kılınan lâyhâi kanuniye memnuniyetle telakki edilmek tabiidir. Vakıa Dahiliye Encümeni mazbatasında izah edildiği veçhile lâyiha bazı nevakısı havi ise de buna mukabil idarei mahalliyeleri takviye etmek gibi faydalı bir merhale teşkil ettiği de kabili inkâr değildir. Mali noktai nazardan lâyhâi kanuniye müspet veya menfi bir tesir icra etmeyecektir. Her ne kadar onbir vilâyet, yirmi yedi kaza ve altmış nahiyenin ilgasıyla 200 000 lira kadar bir tasarruf husule geleceksa de lağvedilen vilâyetler merkezinde teessüs edecek onbir ve yeniden teşkil edilecek onsekiz kaza ile lağvedilen kaza ve nahiyelerin yerlerine teşkil veya yeniden tesis edilecek yüz yirmiyedi nahiyenin masarifi de takriben o miktara baliğ olacaktır. Binaenaleyh Dahiliye Vekâleti bütçesinde teşkilâtı mülkiyedeki tadilatın mali bir faydası olmadığı gibi hali bir tesiri de yoktur.

Gerçi bazı vilâyet ve kazaların lağvı dolayısıyla bir kısım memurinin açıkta kalacakları ve bunlara mazuliyet maaşı verilmek iktiza edeceği varidî hâttir. Ancak lağvedilen kaza ve nahiyelere nazaran yeniden teşkil edilecek kaza ve nahiyeler fazla olmak itibariyle kazalarda ve nahiyelerde açık kalmak mevzu bahis olamaz.

Vilâyetler için varit olan bu mütealaanın da Dahiliye Vekâletince nazarı itibare alınmış olup, şimdiden açıkta kalmamalarını temin edecek tedabir teemmül edildiği anlaşımış ve ilganın diğer vekâletlere taalluk edecek aksamı için de vekâleti aidelerinin şimdiden tedabiri mümâsile ittihazı zımında celbi nazarı dikkatleri muvafık görülmüştür.

Ayrıca lâyhâi kanuniyeye ilâve edilen sekizinci madde ile ilga dolayısıyla açıkta kalacak memurine mazuliyet maaşı verilmeyip, ilk münhalâta tayin edilmek üzere devairi aidelerince lüzum görülecek yerlerde istihdamları da temin edilmiştir.

Berveçhibâlâ malî tesirat ve netayici tetkik edilerek encümenimizce hakiki ihtiyacın talep ettiği bir lâyiha olmak itibariyle ekseriyetle heyeti umumiyesinin kabulü muvafık görülmüş ve maddelerde berveçhiati tadilat icrası iltizam edilmiştir.

Dahiliye Encümeninin tadilen kabul ettiği birinci maddede bazı ibare tadilatından maada (2) numaralı cetvelde muharrer kazalardan birinin ve (3) numaralı cetvelde nahiyelerden kezaik birinin ilgası tercih edildiğinden metni maddedeki rakamlarda ona göre taslihat icra kılınmıştır. Bu maddeye matuf cetvelerde de dördüncü madde ile kabili icra hususattan görülmek itibariyle mülâhazat kısmının tayyî muvafık görülmüştür. İkinci madde aynen kabul edilmiştir.

Üçüncü madde Dahiliye Encümeninin tadilinde dördüncü madde olup, tertip itibariyle takdimi muvafık görülmüş ve metni maddede kaza adedinin tasrihi iltizam edilmiştir.

Dördüncü madde Dahiliye Encümeninin tadilindeki üçüncü madde olup, ilga ve tahvil dolayısıyla tadilâta uğrayan vilâyet ve kazalarda ve nevalide lüzumuna göre Dahiliye Vekâletinin yeniden irtibatların tanzimi hususunda mezuniyeti mutazammın bulunmaktadır.

Encümenimizce ilga edilen veya tahvili irtibatı kabul olunan vilâyet, kaza ve nahiyelerin tamamının veya bir kısmının icabına göre civar vilâyet, kaza ve nahiyelere rapt ve ilhaki yeniden bazı tetkikat icrasına ihtiyaç gösterecek mahiyette telakki olduğundan bu yolda bir mezuniyet itası muvafıkı maslahat telakki edilmektedir.

Beşinci madde; Encümenimizce ilâve edilmiş bir madde olup, teşkilât ve tadilat dolayısıyla vukubulacak tasarrufatın karşılık ittihazı suretiyle yeniden yüz nahie teşkiline mezuniyet verilmesini istihdaf eylemektedir.

Aktıncı madde; Dahiliye Vekâleti 1926 kadrosunda yeni teşkilât sebebiyle kaymakamlar ve nahie mü-

dürleri-miktarındaki tezyüdü tespit etmek üzere ilâ-ve edilmiş bir maddedir.

Yedinci madde; İlgâ edilen onbir vilâyet yerine teşkil edilecek onbir kaza ile yeniden teşkil edilecek onsekiz kaza mecmuuna mukabil yirmiyedi kaza lâğ-vedilmekte olduğundan fazla kalan iki kazadan idarei Hükümetin iktiza ettireceği teşkilâtın icrasına müsaadebahş olmak üzere encümenimizce ilâvesi muvafık görülmüş olup, yalnız bu kazalarda yapılacak teşkilâtın diğer kazalardaki mümasil teşkilâta mutabakata takyit edilmiştir.

Sekizinci madde; Muvazenei Umumiye Kanununun onbirinci maddesi her dairenin memurin ve müstahdemini kadrosuna nazaran tasarrufat icrasına mecburiyeti nazarı dikkate alınarak lâgîv sebebiyle açıkta kalacak vilâyet memurlarının uzun müddet mazuliyet maaşı almalarına meydan bırakmamak mülâhazasıyla tedvin kılınmış olup, yeni bir memuriyete tayin edilinceye kadar verilecek maaşata mukabil bu memurların hem hizmetlerinden istifade edilmesi hem de ilk münhalâtta tayinlerinin temini istihdaf olunmuştur.

Dokuzuncu, onuncu maddeler; Dahiliye Encümeni tadilindeki altıncı ve yedinci maddeler okup, birincisi aynen, ikincisi de kanunun icrasına İcra Vekillerinin memuriyeti tadiliyle kabul edilmiştir.

Maruzatı ânife dahilinde muaddelen tanzim kılınmış olan lâyihaî kanuniyenin müstacelen müzakeresine müsaade buyurulması istirhamıyla Heyeti Celileyeye takdimine karar verilmiştir. 20 Mayıs 1926.

Reis	Mazbata Muharriri
Çankırı	Çatalca
Mustafa Abdülhalik	Muhallifim
	Şakir
Aza	Aza
İzmir	İstanbul
Ahmet Münir	Tevfik Kâmil Bey
	Hîni imzada bulunmadı
Aza	Aza
Hakkâri	Diyarbakir
Lütfi	Şeref
Aza	Aza
Zonguldak	Sivas
Ragıp	Rasim
Aza	Aza
Kütahya	Giresun
Mehmet Nuri	Musa Kâzım
	Aza
	Maraş
	Mithat

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Teşkilâtı Mülkiye Kanun Lâyihası

Madde 1. — İsimler merbut (1) numaralı cetvelde muharrer olan bir vilâyet kaza haline ve (2) numaralı cetvelde muharrer (29) kaza nahiye haline ve (3) numaralı cetvelde muharrer (61) nahiye köy haline kalbedilmiştir.

Madde 2. — İsimleri merbut (4) numaralı cetvelde muharrer (18) kaza yeniden teşkil edilmiştir.

Madde 3. — İşbu tadilat ve teşkilât sebebiyle iktiza eden tahvil ve irtibatların icrasına Dahiliye Vekâleti memurdur.

Madde 4. — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

DAHİLİYE ENCÜMENİNİN TEKLİFİ

Teşkilâtı Mülkiye Kanun Lâyihası

Madde 1. — İsimleri merbut (1) numaralı cetvelde muharrer olan bir vilâyet kaza haline ve (2) numaralı cetvelde muharrer (28) kaza nahiye haline ve (3) numaralı cetvelde muharrer (61) nahiye köy haline kalbedilmiştir.

Madde 2. — İsimleri merbut (4) numaralı cetvelde muharrer (18) kaza yeniden teşkil edilmiştir.

Madde 3. — Tadilat ve teşkilât sebebiyle iktiza eden tahvil ve irtibatların icrasına Dahiliye Vekâleti mezundur.

Madde 4. — (5) numaralı cetvelde muharrer kazalar hizalarında gösterilen vilâyetlere raptedilmiştir.

Madde 5. — Bu Kanun neşri tarihinden muteberdir.

MUVAZENEİ MALİYE ENCÜMENİNİN TEKLİFİ

Teşkilâtı Mülkiye Kanunu Lâyihası

Birinci Madde — İsimleri merbut (1) numaralı cetvelde muharrer onbir vilâyet kazaya ve (2) numaralı cetvelde muharrer yirmiyedi kaza nahiyyeye tahvil ve (3) numaralı cetvelde muharrer altmış nahiye ilga olunmuştur.

6 Mayıs 1926

Başvekil

Adliye Vekili

İsmet

Mahmut Esat Beyefendi

İmzada bulunmadı

Müdafaai Milliye Vekili

Bahriye Vekili

Recep Beyefendi

İhsan

İmzada bulunmadı

Dahiliye Vekili
M. Cemil

Maliye Vekili
Hasan Hüsnü

Nafia Vekili
Behiç

Ticaret Vekili
Ali Cenani

Hariciye Vekili
Tevfik Rüştü Beyefendi
İmzada bulunamadı

Maarif Vekili
Mustafa Necati

Ziraat Vekili
Mehmet Sabri

Sıhhiye ve Muaveneti
İçtimaiye Vekili
Doktor Refik

İkinci Madde — İsimleri merbut (4) numaralı cetvelde muharrer onsekiz kaza yeniden teşkil edilmiştir.

Üçüncü Madde — (5) numaralı cetvelde muharrer (17) kaza hizalarında gösterilen vilâyetlere rapte-dilmiştir.

Dördüncü Madde — İlgâ, tadilat ve teşkilât sebebiyle iktiza eden tahvil ve irtibatların icrasına Dahiliye Vekili mezundur.

Beşinci Madde — Sekizinci madde ahkâmı mah-fuz kalmak üzere teşkilât ve tadilat dolayısıyla vuku bulacak tasarrufat karşılık addedilerek yeniden yüz nahiye teşkiline Dahiliye Vekili mezundur.

Altıncı Madde — 1926 Dahiliye Vekâleti kadrosunda yeni teşkilât dolayısıyla kaymakamlar miktarına iki ve nahiye müdürleri miktarına 67 ilâve olunmuştur.

İşbu kaymakam ve nahiye müdürlerinin sınıflarını tayini Dahiliye Vekâletine aittir.

Yedinci Madde — 1926 kadrosuna nazaran fazla teşkil edilecek iki kazada kadrolarının münhalat tasarrufatını karşılık ittihaz ederek dairei aideleri diğer kazalara mümasil olmak şartıyla icap eden teşkilâtı saireyi icra edebilirler.

Sekizinci Madde — İlgâ edilen vilâyetlerdeki memurin ve müstahdemin ilk münhalâta tayin edilmek üzere vekâleti aidelerince kadro nazarı dikkate alınmayarak icap eden yerlerde maaşlarıyla istihdam olunurlar.

Dokuzuncu Madde — Bu Kanun neşri tarihinden muteberdir.

Onuncu Madde — Bu Kanunun icrasına İcra Vekilleri memurdur.

(1) Numaralı Cetvel

Kaza Haline Kalbolunan Vilâyetler

Üsküdar Vilâyeti
Beyoğlu Vilâyeti
Çatalca Vilâyeti
Gelibolu Vilâyeti
Genç Vilâyeti
Ergani Vilâyeti
Ardahan Vilâyeti
Siverek Vilâyeti
Kozan Vilâyeti
Muş Vilâyeti
Dersim Vilâyeti

(2) Numaralı Cetvel

Nahiye Haline Kalbolunan Kazalar

Kazanın ismi	Vilâyeti
Silivri	Çatalca
Büyük Çekmece	Çatalca
Beykoz	Üsküdar
Abdurrahman Gazi	Üsküdar
Ladik	Amasya
İlisu	Amasya
Yumurtalık	Adana
Hassa	Cebelibereket
Ziir	Ankara
Erdek	Karesi
İznik	Kocaeli
Yalova	Kocaeli
Kadışehir	Bozok
Borçka	Artvin
Ayvacık	Çanakkale
Narman	Erzurum
Hoşab	Van
Adilcevaz	Van
Harpüt	Elâzığ
İpsala	Gelibolu
İnöz	Gelibolu
Şarköy	Tekirdağ
Avsa	Edirne
Lalapaşa	Edirne
Pınarhisar	Kırklareli
Gazi Paşa	Silifke
Halfeti	Gaziantep

(3) Numaralı Cetvel

İlga Olunan Nahiyeler

Nahiyelerin isimleri	Kazası	Vilâyeti
Zekerîya Nahiyesi		Beyoğlu
Yakacak Nahiyesi		Üsküdar
Dudumlu		Üsküdar
Paşayığıt	Keşan	Gelibolu
Körilyas	Merkez	Tekirdağ
Ereğli	Çorlu	Tekirdağ
Germiyan	Çorlu	Tekirdağ
Deveci	Malkara	Tekirdağ
Sazlıdere	Havsa	Edirne
Ede	Kavaklı	Edirne
Karacadağ	Kavaklı	Edirne
Sergen	Vize	Edirne
Karıştıran	Babaeski	Edirne
Dereköy	Merkez	Edirne
Efnek	Merkez	Mersin
Bolacalı	Merkez	İçel
Polat	Akçadağ	Malatya
Koçali	Hısım Mansur	Malatya
Oğnut	Merkez	Genç
Mizak	Merkez	Genç
Farkı	Kulp	Genç
Süleymaniye	Marmaris	Menteşe
Kazıklı	Milas	Menteşe
Hamare	Divriği	Sivas
Göl	Vezirköprü	Amasya
Paşa Lîmanı	Erdek	Karesi
Pireme	Erdek	Karesi
Susurluk	Erdek	Karesi
Viladıkars	Merkez	Kars
Fakıpazarı	Devrek	Kastamonu
Küre	İnebolu	Kastamonu
Göl	Merkez	Kastamonu
Akkaya	Merkez	Kastamonu
Bucak	Merkez	Burdur
Şarlı	Vakfıkebir	Trabzon
Sarıçalı	Ezine	Çanakkale
Çardak	Lapseki	Çanakkale
Selçuk	Kuşadası	İzmir
Kuryucak	Nazilli	Aydın
Akça	Nazilli	Aydın
İnevi	Merkez	Konya
Hadim	Karaman	Konya
Hatırlı	Akşehir	Konya
Çumra	Merkez	Konya

Nahiyelerin isimleri	Kazası	Vilâyeti
Madrak	Cins	Erzurum
Çerme	Kiğı	Erzurum
Erdüz	Narman	Erzurum
Hodıcur	Yusufeli	Erzurum
Sorgun	Merkez	Bozok
Gölpazarı	Merkez	Ertuğrul
Edremit	Merkez	Van
Erçek	Merkez	Van
Kânis	Başkale	Van
Çıbuklu	Saray	Van
Ovacık	Çerkeş	Çankırı
İzmir	Keban	Elâziz
Derican	Keban	Elâziz
Diranık	Kemaliye	Elâziz
İtkân	Merkez	Elâziz
Torbah	Merkez	İzmir

(4) Numaralı Cetvel

Yeniden Teşkil Olunan Kazalar		İrtibatı Tahvil Olunacak Kazalar	
Kazanın ismi	Vilâyeti	Kazanın ismi	Vilâyeti
Baskil	Elâziz	Gebze - İzmit	
Gölpazarı	Ertuğrul	İnegöl - Bursa	
(Osmaneli) Lefke	Ertuğrul	Yenişehir - Bursa	
Bozüyük	Ertuğrul	Keşan - Edirne	
Sorgun	Bozok	Aziziye - Kayseri	
Çumra	Konya	Besni - Gaziantep	
Hadim	Konya	Arapkır - Malatya	
Cihanbeyli	Konya	Eğir - Malatya	
Bucak	Burdur	Ceyhan - Cebelibereket	
Küre	Kastamonu	Vezirköprü - Canik	
Torbali	İzmir	Havza - Canik	
Nizip	Gaziantep	Yusufeli - Artvin	
Susurluk	Karesi	Kiğı - Erzincan	
Gercüş	Mardin	Bayburt - Gümüşhane	
Hilvan	Urfa	Safranbolu - Zonguldak	
Yaylak	Urfa	Beşiri - Siirt	
Polatlı	Ankara	Derik - Mardin	
Serik	Antalya		

